

LYTĖJIMO SVARBA KŪRYBOJE

Aurimas Andriulionis,
dr. Jovita Dargienė (*vadovė*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: Pramonės pr. 20, LT-50468 Kaunas
E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt/muf/>
E. paštas: aurimas.and892@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 629 60749
Tyrimų kryptis (-ys): V003 Dizainas, P02

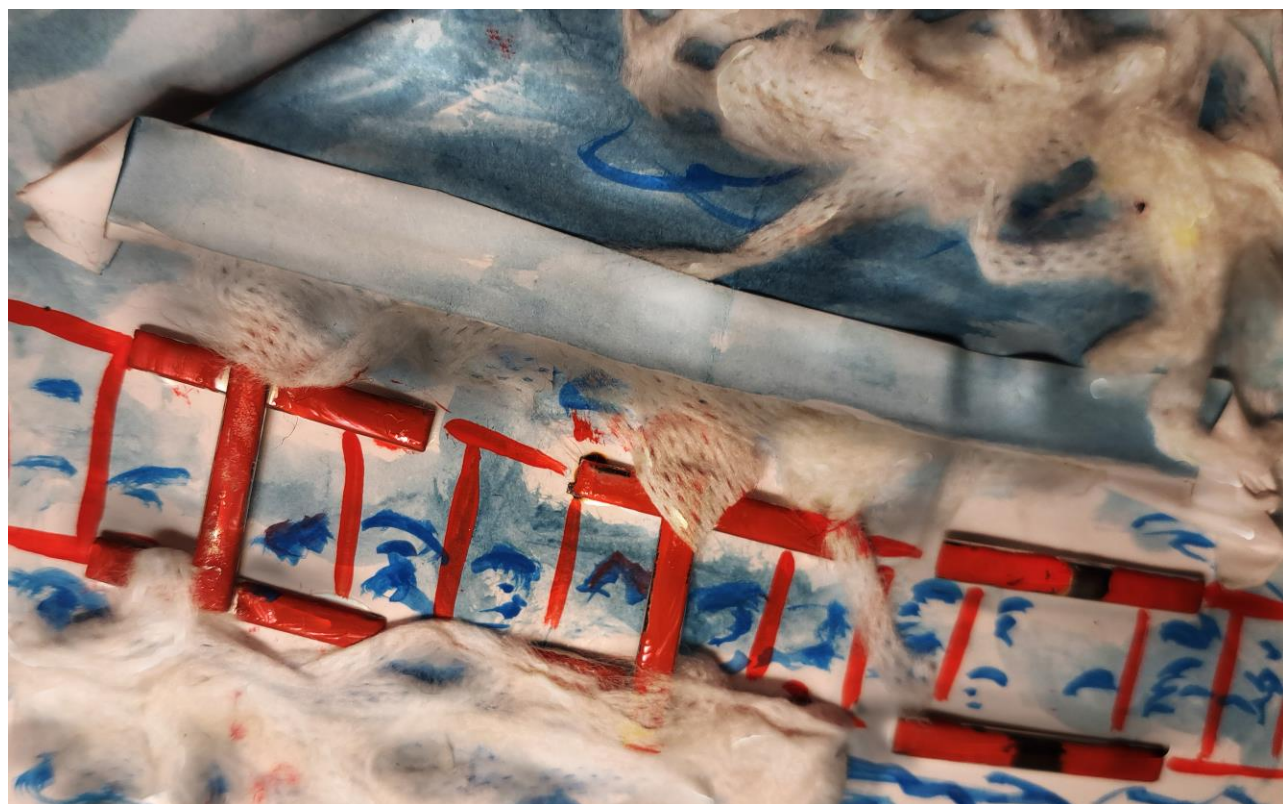
Tyrimo tikslas. Pasitelkus taktiliniu menu, aklyjų potyriais, muziejų pavyzdžiais atskleisti lytėjimo reikšmę kūryboje.

Reikšminiai žodžiai: jutiminis perkrovimas, kultūra, kūryba, lytėjimas, muziejai, taktilika

Tyrimo metodai. Meninės ir mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Lytėjimas yra viena iš žmogaus sensorinių sistemų, kuri susiformavo, kaip atsakas į aplinkos stimulus. Taktilinė informacija interpretuojama pagal individualias gyvenimo patirtis, o tai pasireiškia per lytėjimo ir emocijų sinesteziją. Sukūrus dizainą paremta taktilika (1 pav.), įmanoma išgauti ir parodų dalyviams perteikti emocinius ir tekstūrinius potyrius. Atsižvelgiant į kuriamą dizainą reikia įsigilinti į neregiančiųjų taktilinius potyrius, nes šių asmenų grupėje lengviau pasiekiamas jutiminis perkrovimas, todėl taktilinis dizainas turi būti logiškai ir prasmingai planuojamas. Lytėjimo išgyvenimai yra prisimenami ilgalaikės atminties, o iš jos kyla emocinis bei fizinis atsakas, kuriuo pasinaudojus kūryboje išgaunama stipresnė emocija ir atmosfera. Muziejų bei galerijų praktikoje išvelgiama, jog lytėjimas praturtina ekspozicijų potyrius. Lytėjimas leidžia geriau interpretuoti objektus ir kūrybinės minties perteikimą, tarp parodų dalyvių vyksta diskusijos ir spartesnė idėjų kaita.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiais laikais vertinamas informacijos perteikimas kūrybinėse erdvėse, kur siekiama mokytį arba kultūrinti žmones žodžiais arba rega. Kol regos ir klausos sistemos yra dirginamos, mažai dėmesio tebeskirama jutimui – lytėjimas viena iš svarbiausių informacijos apdorotojų. Ši sensorinė sistema skatina aktyvumą ir geba įtraukti asmenis domėtis menu. Tokiu principu kūrybai galima suteikti unikalumo, o dar svarbiau – pagyvinti asmenų meno pojūtį. Tai ne vien pagyvintų ir suaktyvintų meno pasaulį, bet kartu leistų regintiesiems suvokti neregiančiųjų gyvenimo iššūkius. Taktilika kūryboje gali būti priemonė integruojant neregiančiuosius į visuomenę.

1 pav. Taktinė faktūra, Aurimas Andriulionis, 2022